

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ВИДАННЯ: А. Б.

D I Ł O

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація:
Львів, Ринок 4. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-41.
Телефон Адміністрації 229-41.
Телефон Друкарні 229-26.
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504 060.
Банку Чеських Лівон
Прага „Діло“.
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) 5.00 зол.
квартально 15.00 „
піврічно 30.00 „
річно 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. у ЧЕ-
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 1.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ „ДІЛО“ В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Австрія в обороні незалежності Греції, Румунії та своїх інтересів

ЗАЯВА ЧЕМБЕРЛЕНА В БАЛКАНСЬКИХ СПРАВАХ.

ЛОНДОН, 13. IV. ПАТ. Прем'єр Чемберлен виступив сьогодні в палаті громад заповіданню від кількох днів заяву, якої короткий зміст такий:

Прем'єр Чемберлен зложив у тій своїй декларації гарантії для Греції та Румунії. Чемберлен заявив: „Бритійський уряд вважає, що він

має обов'язок не залишати ніяких сумнівів що до свого становища і тому заявляє, що прив'язує найбільше значіння до того, щоб на Середземному Морі й на Балканському півострові не підважувати насиллям, чи погрозами насилля „статус кво“. Тому британський уряд прийшов до переконання, що на випадок, якби започатковано якунебудь акцію, яка виразно загрожувала б незалежності Греції, чи Румунії та якій грецький, або румунський уряд вважав би за відповідне протиставитися, аживаючи всіх своїх національних сил, британський уряд признає, що він приневолений дати грецькому, або румунському уряду всяку поміч, яку лиш Велика Британія зможе дати“.

Заява Чемберлена викликала в палаті громад велике вражіння.

Поворот німецьких міністрів.

БІЛГОРОД, 13. IV. Амас повідомляє, що завтра до Білгорода приїде в поворотній до-розі німецький міністр пропаганди Геббельс.

РИМ, 13. IV. Агенція Стефані подає, що завтра приїде до Риму ввечері маршал Герінг з урядовою візитою, яка триватиме від 15—16 ч. м. із маршалом Герінгом приїде його дружина, державний секретар Корнер, ген. Боден-цац та інші.

Данський прем'єр вертається до Данії.

ПАРИЖ, 13. IV. ПАТ. Данський прем'єр Ставнинг вистартував сьогодні вполудне з де-гошища в Ле Бурже та виїхав через Амстер-дам до Копенгагену.

Знаменні наради японського уряду над європейською ситуацією.

ТОКІО, 13. IV. ДОМЕІ повідомляє, що японський мін. закордонних справ АРІТА відбув півторагодинну КОНФЕ-РЕНЦІЮ з ПРЕМ'ЄРОМ ГІРАНУМА У СПРАВІ ПОЛОЖЕННЯ В ЕВРОПІ. ПІСЛЯ ТІєї РОЗ-

МОВИ ПРЕМ'ЄР ГІРАНУМА ТА МІН. АРІТА ВІДБУЛИ РОЗМОВИ з МІНІСТРОМ ВІЙНИ ІТАГАКІ ТА МІНІСТРОМ МАРИНАРКИ ІО-НАЙ. ЦІ РОЗМОВИ ТОРКАЛИСЯ МІЖНА-РОДНОЇ СИТУАЦІЇ.

Знаменний виступ французького часопису.

ПАРИЖ, 13. IV. ПАТ. У дні, коли прем'єр Даладіє заявив становище Франції до Польщі, „ТАН“ містить передовицю, яка відбігає від тез французького прем'єра і містить у собі низ-ку незрозумілих інсинуацій, між ін. „Тан“ твер-дить, що буцімто існує в Польщі різнниця дум-ок між урядом та військом та розбіжність по-глядів серед громадянства в обличчі теперішніх подій. Обговорюючи польсько-німецькі взає-мини, „Тан“ висловлює думку, що або дійде до якогось порозуміння між Варшавою та Берлі-ном, а таке порозуміння, на щастя, ще можливе, або польський уряд відмовиться заключити та-ке порозуміння.

Франція — пише „Тан“ звязана з Польшею тоюжним договором із 1921 р. та умовою вза-

ємної допомоги з 1925 р. Одночасно „Тан“ ін-синує, буцімто польський уряд при різних на-годах інтерпретував ті умови у спосіб незвичай-но еластичний. Якщо йде про Англію — кінчить „Тан“, то вона заангажувалася в ще більш спе-цізований спосіб, як Франція.

І Франція гарантує незалежність Греції та Румунії.

ПАРИЖ, 13. IV. ПАТ. Прем'єр Даладіє ого-лосив сьогодні декларацію французького уря-ду у справах, що турбують тепер цілу Європу, зокрема Францію та Англію. Підкресливши до-бру волю Франції вдержати мир, прем'єр Дала-діє заявив, що Франція в порозумінні з Вели-кою Британією прив'язує велику вагу до того, щоб перешкодити всім насильним змінам „ста-тус кво“ на Середземному Морі й на Балкані. Бе-ручи під увагу події останніх тижнів французь-кий уряд дав румунському й грецькому урядам окремі запевнення, що на випадок, якби започ-атковано акцію, що загрожувала б незалежно-сті Греції та Румунії і колиб згадані уряди ав-жажали, що така акція загрожувала їх життєвим та національним інтересам, то французький уряд вважав би себе зобов'язаним вивести негайну поміч усіми своїми силами.

З другого боку французький уряд радий із заключених взаємних зобов'язань між Англією

Чому Данціг жде на 20. квітня?

Варшавські часописи повідомляють, що у Данцігу поширюються погослови, що в день ро-ковин 50 уродин Гітлера (20. квітня) данціг-ський сенат ухвалить резолюцію, яка виявить бажання тамошнього населення. У той день від-будуться в Данцігу величаві маніфестації, в я-ких візьмуть участь німецькі міністри, в тому й Геббельс. Данцігські націонал-соціалісти вису-нуть у той день домагання: ліквідація станови-ща ген. комісара Ліги Націй і переговорів у справі дальшої долі Данцігу.

Протигітлерівську акцію повели теж у Дан-цігу й вороги націонал-соціалістичного режиму. Перед кількома днями на терені Данцігу поча-ла працювати тайна радіовислання „станція свобо-ди“, яка атакує теперішніх володарів Данцігу за їх подітику та перестерігає їх перед непередумани-ми виступами. Всі радіопередачі відбуваються в німецькій мові.

Дальші розмови дипломатів.

ПАРИЖ, АМАС. ПРЕМ'ЄР ДАЛЯДІЄ ВІД-БУВ СЬОГОДНІ РОЗМОВУ з МІНІСТРОМ БОННЕ. РОЗМОВА ТРИВАЛА ТРИ ЧВЕРТИ ГОДИНИ.

МІНІСТР БОННЕ ВІДБУВ СЬОГОДНІ РОЗ-МОВУ з ПОЛЬСЬКИМ АМБАСАДОРОМ У ПА-

РИЖІ ЛУКАСЕВИЧОМ ТА ЗІ СОВІТСЬКИМ АМБАСАДОРОМ СУРІЧОМ.

Совіти знову спростовують.

ВІСТКИ ПРО СОВІТСЬКІ КОРАБЛІ В ПОРТІ САІД НЕПРАВДИВІ?

Московські радіовислання надали сьогодні 13. ч. м. урядове спростування вісток, що по-явилися у всій європейській пресі про появу совітських воєнних кораблів на Середземному Морі. Совітський комунікат заявляє, що всі ці вістки видумані, бо совітська чорноморська, воєнна фльота від трьох тижнів стоїть непо-рушно у своїх місцях признає, що з її своїх пристаней зовсім не випливала. Тому теж годі говорити про те, щоб чорноморські міноносці і кружляки переплили Босфор і Дарданелі.

Стільки московське дementі. Кілько в шому правди, важко провірити. Європейська прес-а вперто подає, що совітські панцирники приплили до англійської фльоти „а гості“, по-дає їх число (14) та подає навіть і те, що со-вітські моряки дістали дозвіл в єгипетській пристані вийти на беріг. Це вже друга з черги знаменна заява совітського уряду в останніх днях.

Проект автономії для Карпатської України.

УЖГОРОД. „Русский Голос“, який виходить в Ужгороді, повідомляє, що проект автономії для Карпатської України (Подкарпатської Русі), що його зложив мадярському урядові Феншк, бере під увагу територіальну автономію.

Карпатська Україна зворила би „карпато-руське воєводство“ з власним воєводою, міні-стром, соймом і адміністрацією. Крім того Кар-патська Україна мала би своїх представників у мадярських закордонних палатах.

ДИМІСІЯ АНГЛІЙСЬКОГО АМБАСАДОРА В РИМІ.

ЛОНДОН, ПАТ. Замісцінований британ-ський амбасадор у Римі лорд Перт покине в найближчих днях Рим. Його заступником має стати дотеперішній англійський амбасадор у Туреччині.

ЯКІСТЬ РІШАЄ! Прецизія виконання і тривалість конструкції за-
печують першестово машинам до писання марки ЕРИКА ІДЕАЛЬ.

Генеральне
представництво
і продаж
ТЕЛ. 228-70.

Юліан Ломага

Львів, вул. ВАЛОВА 11.

ТЕЛ. 228-70.

Брязкіт зброї.

Львів, 13. квітня 1939.

Брязкіт зброї став у нещасній Європі та-
кий голосний, що заглушує вже примирні за-
яви та промови. І тому він стає грізний. Що-
раз більше голосів, що поділяють „пруть“ до вій-
ни і тих, що її хочуть, і тих, що не хочуть, —
а під впливом того брязкоту і тих визнавань
фаталістичної теорії — атмосфера у цілій
Європі стає дійсно такою нервовою, що легше
в ній пережертись, ніж помириться.

Коли досі люди казали про війну, ми за-
питували: 1) хто з ким? 2) за що? І відпо-
відали на це так: 1) Німеччина розвиває
свою експанзію не в сторону заходу, тільки
півдня, півд. сходу і сходу і тому нема між
нею та демократичним заходом площини без-
посереднього спору, 2) спір між Італією та
західними великоддержавами не йде за такі ве-
ликі речі, щоб не можна було мирно полади-
вати його, 3) ніодна західна великоддержавна
не стане воювати в обороні чужих інтересів,
як довго її власні безпосередньо ще незагро-
жені. Ті наші тези знаходились підтвердження
у шораз новішому навязуванні англо-німецьких
та італійсько-французьких розмов, у при-
мирних заявах, ба навіть на папері формуло-
ваних протоколах, без огляду на те, що між
одного спробою порозуміння чи бодай від-
пущення та другою — завжди бувають гострі
суперечки, погрози і відгрожування. Одно-
часно ми бачили, що значить у практиці бан-
кротство системи збірної безпеки; власні со-
юзики та приятелі допомогли у Мінхені до
розподілу Чехословаччини, бо воліли її кош-
том — рятувати мир, базуючи його на своєму
безпосередньому і двосторонньому порозу-
м'інні з вирішальною на європейському контин-
енті німецькою великоддержавою. І тому ні-
хто не думав воювати за Чехословаччину,
коли вона остаточно перестала існувати,
таксамо, як ніхто для Литви не відвоював
Мемелю. Бо при всьому моралізаторському
обуренні демократичних великоддержав — річ
ішла чейже про чужі народи, держави, міста,
про чужі інтереси, тільки дуже далеко і ду-
же посередньо зв'язані з інтересами Франції
і Англії. Ба навіть первісне схвилювання з
приводу анексії Альбанії було в Англії над-
звичайно характеристичне для тамошнього
підходу до всіх міжнародних проблем: уже на
другий день після вмишу італійських військ
до Тирани, ще перед проголошенням персо-
нальної унії між Альбанією та Італією, льон-
донська преса немов на кивок цародійної па-
лочки перестала цікавитись тією країною. За-
те тим палкіше проаналізовувала ситуацію
на Середземному Морі та виснювала англій-
ські інтереси у східній частині того моря,
зрештою кожному англійцеві знаменито ві-
домі та ясні.

І з цим моментом ситуація стає грізна: з
моменту, коли конфлікт між віссю Рим—
Берлін та віссю Париж—Льондон перестав
бути конфліктом за засади, за платформу
політичної рівноваги, за посередньо зацепле-
ні обосторонні справи, а переходить у кон-
флікт за безпосередні інтереси, за територі-
альний стан взаємного посідання, за підстави
існування своїх держав, за столітніми устій-
нені шляхи свого великоддержавницького роз-
витку, яких ніхто не може відректись. Пишу-
чи про гін Італії поширити свої впливи на за-
ході і сході Середземного моря, про загро-
жені позиції англійської Мальти та англій-
ського Гібральтару, про появу знаку запиту
над водним шляхом, який веде до перли
бритійської корони — Індії, — слушно писав о-
дин великий льондонський щоденник: „на-
віть, якщо ми хотіли цим не цікавитись — не
можемо“. Конфлікт став грізний, бо його о-
середок географічно пересувається до центру і
сходу Європи, себто з далеких т. зв. запаль-
них точок, — до Іспанії і на Середземне Мо-
ре, до найбільшого сусідства французького
материка і британських морських баз.

Таким робом маємо знову нову ситуацію
— некорисну для справи світового миру, не-
корисну і для наших українських інтересів.
Кожна акція викликає реакцію. У відповідь
на метушливу акцію англійської дипломатії
змонтувати протинімецький блок (якщо на-

звали ту акцію „політикою оточування“) —
держави осі вдарили у двох місяцях: припі-
шили формальний військово-політичний со-
юз з національною Іспанією та всадовились
на границях Югославії і Греції. Таким робом
зашахували знову з півдня Францію, зашаху-
вали теж англійські впливи на Балкані, ді-
ставши найширші можливості грати на вну-
трішніх балканських суперечностях і при-
страстях. До голосу знову приходить припо-
відковий балканський казан, якого вибух не-
раз уже у всесвітній історії спричинював за-
гальну європейську війну. Політика оточу-
вання не вдалася. Остаточо банкрутувала
надія на можливість відірвати Італію від Ні-
меччини за ціну поважних концесій. Щойно
згодом, колись, може за роки з мемуарів я-
когось нинішнього державного діяча Франції
або Англії довідаємось, чи і як Англія на-
тискала на Францію, щоб ця остання посту-
пилась Італії у справах Тунісу, участі в уп-
раві Євезу та в Джібутті, і чому ті заходи до
нічого не довели. Фактом є, що не тільки не
прийшло до злагоди між Італією та Франці-
єю, але через те загострився також конфлікт
і між Італією та Англією, бо Італія мусіла „на
всякий випадок“ вжити таких „охоронних
заходів“ (це нині модна фразологія), які
насторожили Бритійську Імперію. На цілій
лінії прогнала теж Франція і Англія на тере-
ні Іспанії: на ніщо не пригодились перегони
до приязни з ген. Франком, на ніщо зведені
первісні здогадні успіхи сен. Берара, прес-
жевою поразкою скінчилося іменування
марш. Петена французьким амбасадором у
національному Мадриді. Італійські „добро-
вольці“ по нинішній день перебувають в Іс-

панії і Париж та Льондон мають найбільші
сумніви, чи італійські легіоністи лише тому
не вертаються у своїй, бо мусять взяти ще
участь у великій дефіляді на вулицях визна-
деної еспанської столиці. Програна франко-
англійської дипломатії торкається і Мадри-
дини, яку вже „відривали“ від держав осі і
Югославії, яка — після ліквідації Альбанії —
зв'язана на руках і ногах. Демократичним
великоддержавам залишилось одне: змобілі-
зувати всю свою військову флоту та одночасно
добути заяву солідарності від Рузвельта.

І тому, пам'ючи, що і в 1914 році річ
не йшла про вбивство Франца Фердинанда,
тільки про панування над морями, можна те-
пер уже відповісти на питання: за що йшла б
війна? — можна теж вказати на два військові
табори. На жаль, на превеликий жаль. Бо
війна між націоналістичними та демократич-
ними державами з залишенням у найбільш
упривілеєній, найвигіднішій позиції комуні-
стичної Росії, така війна була б найбільшим
несчастьям усього світа християнської куль-
тури. Було б найбільшим безглуздом вести вій-
ну за те, щоб зберегти очевидний парадок-
сальний стан, що 80-мільйонна європейська
сухонуття держава не має ніодної заморь-
ської колонії, що не має ані сировини для
свого величезного промислу, ані збіжжя для
своїх громадян. А це ж найбільша та єдина
причина всього несамоовитого німецького ди-
намізму: голод і погоня за хлібом — це най-
більша рушійна сила з усіх явних і скритих
сил світа! Не розуміємо теж глазу у тому
впертому французькому „ні“, яке позбавляло
Італію можливості використати свою пере-
могу в Абіссинії. Не хочеться вірити, щоб за
такі речі прийшло до війни, не хочеться ві-
рити, щоб нинішній брязкіт зброї — замість
бути увертюрою до мирової конференції чо-
тирьох великоддержав — мав на меті підо-
товити людські вуха і нерви до нового лека
на землі.

Галло! Ярослав і околиці! РЕСТОРАН під „Короною“

Львів, Ягайлонська 11.

— найбільша вибагливість, найліпша кухня, найдешевші ціни.

Українські роковини, вистави та історичні досліді.

З хроніки Світської України.

ШЕВЧЕНКІВСЬКА ВИСТАВА.

Республіканська вистава, присвячена 125-
річчю з дня народження Шевченка, відкрита
в Києві, має величезний успіх. Пересічно зви-
чайного дня виставу відвідує з тисячу людей.
Вже одержано заяви на колективне відвіду-
вання вистави 20 тисяч осіб. Український ра-
діокомітет улаштував радіопередачу з саль-
ції вистави: про екскурсію по виставі.

130-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ГОГОЛЯ.

Відкрито вистави, присвячені життю й твор-
чості письменника в Сорочинцях, у Полтаві,
в Миргороді. У Полтаві м. ін. виставлено ко-
лекцію ілюстрацій до „Сорочинського ярмар-
ку“. Як відомо Гоголь учився в Ніженському
ліцеї. У будинку колишнього ліцею міститься
тепер державний педагогічний інститут. Інсти-
тутіві надали імя Гоголя.

В АКАДЕМІ НАУК СССР.

Затверджено тематичні плани відділів Ака-
демії Наук СССР на рік 1939. Між цими пла-
нами є такі, що торкаються України, а саме
починається робота над багатотомною „Істо-
рією культури народу СССР“, підготовляють
до друку 5 томів „Історії СССР“. Ботанічний
інститут випустить декілька томів „Флори
СССР“. Відділ літератури й мови випускає між
іншим академічне видання творів Гоголя. Ха-
рактеристична подробиця: той самий інститут
випускає перші томи „Історії руської літера-
тури“. Досі, як відомо совітська Україна ви-
вала виразу „російський“, здається тепер ви-
рішено замінити його на вираз добрих ста-
рих часів „руський“.

ОПРАЦЮВАННЯ НОВИХ КОДЕКСІВ.

Як відомо досі майже в кожній союзній
республіці діяли окремі республіканські пра-
вничі кодекси. Тепер в народньому комісаріаті
юстиції СССР опрацюють загальносоюзні
кодекси СССР. Всесоюзний інститут юридич-
них наук уже розробив проект загальносоюз-
ного кримінального кодексу: його обговорю-

вано на засіданнях колегії Наркомюсту СССР.
Скликано збори активів Верховного Суду
СССР і Верховного Суду РСФСР (а чому
не закликало до цього представників Верхов-
ного Суду УССР?), які внесли свої пропозиції
і завдання. Розроблено також проект кримі-
нального кодексу. Закінчують роботу над про-
ектами загально-союзних цивільного й ад-
міністративного кодексу.

Повідомлення!

Вже надійшли весняні плашки, убранка і срі-
конки та всілякі дитячі новини у великій виборі!

„Палата Дитини“

Львів, Рутівського 1 (буд. Шпехера), тел. 118-07

НАВЧАННЯ В КИЇВСЬКОМУ ТЕАТРАЛЬНОМУ ІНСТИТУТІ.

Студенти 3 курсу київського театраль-
ного інституту виставляють самостійно декілька
Цього року такі: „Діти Ванюшина“ росій-
ського драматурга Найдюнова, „Васку Же-
лезного“ Горького, „Сам у себе під парсом“
Кальдерона, „Олівер“ Шолом Алейхем та
„Камінь Господар“ Лесі Українки. Як у
український театр то українських авторів і
ньому такі за мало.

КИЇВСЬКА ОПЕРА В ЛЕНІНГРАДІ.

На початку травня київський державний
„ордена Леніна театр опери й балету ім.
Шевченка“ (такий повний титул київської о-
пери) виїздить до Ленінграду на 44 антра-
кту ознайомити ленінградців з класичною та
часною українською творчістю. У реперту-
рі: „Тарас Бульба“ (цю оперу київська опера
показує тільки на гостинних виступах, а не
в Києві), „Наталка Полтавка“, „Запорожець
за Дунаєм“, „Перекоп“, ну а як актуальну
пер річ „Мазепу“ Чайковського.

ВИСТАВА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА В ЛЕНІНГРАДІ.

Цю виставу влаштовує управління від справ мистецтва УССР. На ній буде до п'яти тисяч експонатів: картини, різьби, мистецька вишивка, килими, дереворізба.

УБРАННЯ, ПАЛЬТА, КОСТЮМИ від зол. 50* — у великій вибір у ШАПІРИ, Личаківська 1, Львів

ПІДГОТОВА ДО 230-РІЧЧЯ ПОЛТАВСЬКОГО БОЮ.

Інститут Історії Академії Наук УССР провадить підготовчі роботи до цих роковин. Наукові робітники Інституту опрацьовують документи й матеріали, що освітлюють історію України за часів Петра І. Ладиться видання популярної брошури „Полтавський бій“ українською мовою. Опрацьовують план популярних викладів у підприємствах, у військових частинах та по колгоспах. Інститут має на меті скликати наукову сесію, присвя-

чену героїчній боротьбі російського, українського й білоруського народу проти шведської інтервенції на початку XVIII. віку.

„ПАТРІОТИЧНИЙ СПЕКТАКЛЬ“.

Так називають совітські українські газети виставу „Богдан Хмельницький“, яка майже щодня йде в київському театрі імені Франка. „Сильна й важлива своєю мистецькою проповіддю патріотизму та героїзму, відданості справі народу, своїй батьківщині“. Рецензенти зазначають, що у лесі відчувається нерівномірний розподіл барв. Історичні герої за винятком Кривоноса, змальовані блідше, ніж вигадані персонажі (Тур, Варвара, Лизогуб). Дещо реторичний образ самого Хмельницького. Впадає в очі надмірна метушливість і шумливість масових сцен. Але вдала сцена бою під Жовтими Водами. Музика композитора Ревуцького яскраво ілюструє те, що відбувається на сцені. Особливо добра вона в повній тривожного роздуму картині ночі перед боєм. Стилеві, витримані декорації й костюми мистця Петрицького. Очевидно в Москві гадають і тут перевести все на рейки загальносовітського патріотизму та історичні деякі факти заодно вже яскраві. Навряд, чи пощастить цілком їх перефарбувати?!

М. В. ПАВЛЮКОВСЬКИЙ
привертає
СВЯТОМУ ПОЛОССІ
ДАВНІЙ КОЛІР

а Маг №1
усуває парплі
і хоронить во-
лосся перед
випадом.

гзєніість, посвята і запал, получені з витревалістю, апертістю і розсудком. Нелюдським зразком саме такого поляка був Йосиф Пласудський“.

У характеристичній ендецького погляду на українську справу автор підкреслює те, що ендеки „найраше перекресляли би існування української проблеми“, а третій напрямок це на думку автора, шлях найменшого опору, прихильники того погляду „воіли би нічого не знати про українську проблему і політику держави достосувати до потреб хвилини і до реакції на проясні, що випливають з існування української ірреденти“. Оті треті — каже автор — для абереження хвилювого спокою готові виконати найдалше посунені українські вимоги під претекстом однакового ставлення до лідности в державі.

„Кожний із цих трьох напрямків — читаємо далі — має в собі трохи правди, але кожний з них грішить однаково — браком реалізму. І з польської і з української сторони помилково оцінюють вагу української проблеми, як проблеми європейської. Українська справа стала атутом у міжнародній грі, що його радо витрають різні партнери. Український „джокер“ ходить з рук до рук, хоча найсприятніше його зміють виграти німці. Зусилля партнерів ідуть у тому напрямку, щоб український атут шахував то Польщу, то Росію. Становище Польщі в тій грі важке і часто залежне від укладу карт. Зате незрозуміле з політичного погляду становище українців“.

Що саме у становищі українців незрозуміле для п. Станіслава Копфа? Отже те, що

„у змаганні до самостійного державного існування українці створили концепцію т. зв. Великої України, висуваючи відразу максималістичну програму й охоплюючи своїми вимогами великанський простір від Кавказу і Волги по Прут, Сян і Буг, отже простори, що знаходяться у межах Росії, Польщі, Румунії й Мадярищини“.

Оце становище українців — каже автор — насторожує та приневолює до співпраці згадані держави.

„Скоординована акція держав, що мають у своїх межах українців перекреслить на довгий час українські мрії про незалеж-

3 польської преси.

Польська політика й українська справа.

„Дивні бувають шляхи, якими ходить наша політична думка, яка намагається зглибити й розв'язати українську проблему. Чого то не пишуть, чого не обраховують, кілько суперечностей у поглядах. Імперіалізм і дефетизм, державна рація і зрада національної справи. Метушня, балаган, блукання по роздоріжжях, взаємне обидання інвективами, а бідний читач, що випадково прочитав у безпосередній черзі концепції Бохенського, Дуїна-Борковського і Боніковського, а потім Гертиха і „Слово Народове“ стає дуба і починає сумніватися в цілість своїх класок. Хто має рацію і чий аргументи справедливіші, правдивіші? Оце питання...“ — Такий вступ дає до своєї статті п. н. „Схід чи Захід? Польща, Росія, Німеччина й український атут“ у тижневику „Ютро Праци“ (ч. 14—15. з 3-го квітня ц. р.) п. Станіслав Копф. Він твердить, що у всіх польських політичних концепціях у українській справі бракує одної основної речі: реалізму. Ці польські концепції автор ділить на три напрямки: прометеїзм, погляди „Строніцтва Народового“ і третій, який можна окреслити висловом „якось воно буде“. До всіх трьох автор ставиться дуже критично.

„Прометеївці, що хочуть пхнути Польщу до боротьби за чужу справу і на її землях зробити виклювальню чужих націоналізмів, зодягнулися в тоги патріотів і голосом Катонів вказують нам Росію як найбільшого ворога, в дійсності не так нашого, як... України. Якби виступали як українські патріоти, що хочуть втігнути Польщу в гру за свою справу — то їх можна би зрозуміти, але коли вони позують на вождів польського імперіалізму та прикрашаються польським патріотизмом — то це якесь непорозуміння. Знаючи, що їх міркування й цілі часто колідують із холодним розсудком та інтересом польського народу, усеньке своє публіцистичне зусилля звертають на такий порядок іст. фактів і створення у поль. громадянстві такого погляду на події, що умотивував би їх теорії. Звідти походить їх нехіль до тверезости „матеріалізму“ і реалізму Великопольщі та ідеалізування буйної, широкої вдачі та схильного шалавильства. Забувають, що як у політиці так і тут ідеалом є рівновага і не „розхвостання окраїнника“, але жер-

МИХАЙЛО ОСТРОВЕРХА.

Великдень на фронті.

СПОГАД ІЗ 1919 Р.

Була друга половина квітня 1919 року. На землі був Великдень, на небі було повніско ясного, радісного сонця. Гіркаво пахли бруньки, ядносно задихалась під сонцем земля і билась наші молоді серця так рвучко, що ритмом його стовнялось усе життя довкола нас.

Ранком сотні пішли в церкву Богу молитись. У полудне частувались свяченим яйцем, колясою, пили дещо і танцювали на дворі аж земля вігнала під ударами молоді сили. А вже в годині другій пополудні прийшов коротенький наказ:

„Тривога. Збірка в повнім виряді. В кізлі кріс — на подвір'ю касарні. І ждати дальших приказів“.

Ми ще не знали, що, де сталося, ні куди йдемо. Майже кожний із нас, тих прудкіших, це при війську, а ще й підчас війни водиться, мав свою „дуальніцю“. І полудні кожного з нас хтось із знайомих запросив до себе. А тут: тривога, ще й збірка при крісах. Хоружий Василь Солонкий так не втерпів: на кілька хвилин шугнув у місто. По десяти хвилинах вернувся зворушений, з червоними очима: прощався зі своїм „сердечником“.

— Михайле! — каже й мені, — роби як хочеш, але Юлія просить тебе, щоб ти на одну хвилину забіг до неї й попрощався!

Мені було банально, а й забіг. Щойно тут довідався я:

— Большевики зайняли Підволочиська.

Ідеш на фронт. Але я, знаєш, можу постаратись і ти лишишся. Правда? — каже Юлія.

— Не будь дитиною! — кажу. — Там ідуть усі мої приятелі — то ти хотіла б, щоб я лишався?

Так було сумно й важко, аж небо затьмарилося. Та по кількох хвилинах попрощались — на завжди! — ми з собою.

Вже добре смерклося, як наш відділ рушив на станцію. Падав сніг із дощем, було зимно і непривітно. Хідниками вулиць снувались під парасольками молоді жіночі постаті нам знайомі і махали ручками до нас.

У світлий понеділок ми були вже на залізничній станції у Богданівці. Находився холодний, весняний, фронтний вечір. Небом воутизились і драгані хмари. Із піл гнав непривітний, вогкий вітер. Тут ми довідалися, що з Підволочиська уже викинено большевиків, але вони знову стараються переходити Збруч.

Стемпіло зовсім, як ми пішли вперед. За добру годину ми доконали до залізничної станції Підволочиська. Тут уже була якась частина нашого війська. Між іншими — застали ми тут четаря Федора Мучія, що своїм холодом, рівноагєю у тому критичному моменті робив тихомірне враження. Бо треба сказати, що наш відділ прибув сюди в темну ніч, що густою п'ятою лишилася до очей і ми, що вперше найшлися на цій топографічно незнайомій нам позиції, почувались непевно. Де ворог находитись, то ми знали з напрямку його гарматних стрілець, що летіли на нас. Проте — сам наступ на Підволочиська противник міг повести із злос, а то й із трьох боків.

У строгому негоділі пробудили ми тут до світанку. Найдошкульніша була для нас

большевицька панцирка, що стріляла зза залізничного моста просто по станції. А стояла зараз за мостом між високими насипами, що скручують по залізничному шляху ліворуч.

На станції у Підволочиськах стояли цілі важки поїздів. На світланку четар Ф. Мучій став нипати поміж поїздами. Большевики не переставали що якийсь час острілювати нас із панцирки. По якомусь часі приходить Ф. Мучій і супокійно каже:

— Знаєте, панове, там є примітна панцирка — гармата на льорі. У куті льорі є й стрільна. Хто з вас гаматчик?

Ніхто з нас гарматчиком не був. Поняття про гармату мали стільки, що навчили у старшинській школі. Але регулювати гармату, стрільно, шпалася, а до того — як показалося — російська була вона, то цього ніхто докладно не знав. Ф. Мучій погладив свою ясну борідку, помірковав, а потім усміхнувся більш сивими молодими очима, як устами і сказав:

— А я йду попробувати. Ануж удасться вистрілити, то примусимо большевика замовкнути. Бо він по нас бо тому, що нема наших гармат.

За ним пішло трьох чи чотирьох старшин. Інші бурмотіли, що ми:

— „Вар'яти!“

Ф. Мучій лавів їх до тієї льорі, що стояла так, що якби був гарматчик, то міг би уже стріляти. Вони адогадалися, що цю „панцирку“ залишили наддніпрянські частини, які й цим шляхом відступали зпід Шепетівки. Гармата була звичайного калібру — полева.

Мучій став оглядати усю машинерію гармати. Довго й оглядав докладно, а кожну закутинку механізму. Ставдива, що повинна бу-

ЧАРІВНА ХВИЛИНА

ність, ставляючи вперек їх змагання бльок із понад 150 міліонами неукраїнської людності. Реалізація українських мрій можлива тільки тоді, якби українці сперлися на одну з держав безпосередньо зацікавлених українською справою та зміли погодити українські національні змагання з інтересами даної держави. Є тільки дві такі держави: Росія і Польща. Українці мусітимуть у майбутньому вибрати між ними. Історія повторюється вертаючись до стану з XVII-го віку. Зрозуміння тієї політичної необхідності виявили прометейські політики і вказують Польщі необхідність вклясти українцям вибір підтримкою українського націоналізму, вказуючи взаємну оманний міраж польсько-української федерації і могутності.

Як уявляє собі п. Конф польську політику в зв'язку з українською справою? Він стверджує, що геополітичне положення Польщі між двома ворожими великоддержавами примушує її до політики повної міри та рівноваги як теж вічної чуйності й оборонного поготівля.

„Помиляється — пише він — прометейзм, вказуючи нам як єдиний вихід звернути всі наші зусилля для сумісної польсько-української кооперації і для розбиття Росії. Положення на сході Європи й українська проблема мають ту прикмету, що кожний партнер, який виразно заангажувався б до тієї гри по українській стороні, матиме проти себе всіх інших. Польща звертаючись проти Росії та підтримуючи протиросійський український рух може створити собі вигідну підставу до війни з Росією, але доведе такою політикою до російсько-німецького абанжеження. Наслідки співпраці тих двох наших сусідів ми відчули на власній шкірі вже в минулому. Тільки безумний або за-

спілений міг би спрямувати нас на шлях політики, що загрожала би Росії в рамена Німеччини. Хто думає, що російсько-німецькому абанжеженню станули би на перешкоді устроєні чи ідеологічні різниці, той помилявся б. У політиці такі різниці не є реальною перешкодою, зрештою вони грубо менші, як це загально думають.

„Коли польська акція в українській справі злилася би російсько-німецьку співпрацю, то навпаки німецька акція зближує Росію з Польщею. Щоб Росія шахувала українською справою Польщу й Румунію — це в нинішньому укладі сил мало імовірно, бо уявляє більшу небезпеку для самої Росії, як для тих держав, загрожуючи їй розвалом, а українцям дає мінімальні вигоди на віднакнення повної незалежності“.

Яким повинна бути польська політика в українській справі? П. Конф твердить: „Злоба долі зробила, що положення Польщі в Європі сьогодні корисніше ніж у XVIII столітті, саме завдяки тому, що є міжнародна українська проблема, яка з другого

боку робить нам тільки клопоту. Покищо українська проблема обмежується у нас для нас до проблем внутрішньої політики... Висліди німецької політики на славянських землях на схід від Одри, послідовної і витривалої, неуступливої, безоглядної і позбавленої сентименту, але й яскравого насильства, зуміли змінити мапу Європи на їх користь. — Наша політика романтизму, утілі і сердечності полученої з несподіваними вибухами жорстокості і патифікаціями, повна самоволі та собіпанства, дала нам Хмельницьких, Гонтів, українську ірреденту і ненависть до нього, що польське і прометейзм, як канон „польського імперіалізму“... Уміймо зробити висновки!“

Цим окликом автор закінчив статтю, якої твердження дають змогу сконкретизувати висновки, що їх автор має на увазі. Найкраще було б, якби автор був ті висновки зробив, бо тоді напевне виявилось б, що його концепція чи погляд не спирається на більшому реалізм, як всі ті, що їх він скритикував.

Територіальний стан нової Німеччини.

Державний статистичний уряд у Берліні випустив перший короткий огляд про територіальний, демографічний та господарський стан нової Німеччини після проголошення протекторату над Чехією та після прилучення до райху області Мемеля. Протекторат над Чехією і Моравією збільшив державну область Німеччини простором 48.947 км² і 6.795.000 мешканців; віднакнення області Мемеля збільшило територію райху на дальших 2.848 км² і 153.000 мешканців. Наслідком цих територіальних прибутків територія нинішньої Великої Німеччини має 635.000 км² з кругло 86,2 міліонами мешканців.

Щоб наглядно усвідомити собі небувало швидко темпо територіального росту Німеччини за останні три роки, треба сказати, що версальський мировий договір залишив був Німеччину простором 474.000 км² з 61 міліонами населення, тоді як нпр. європейська Франція обіймала по великій війні простір 551.000 км² з 39 міл. мешканців. Сьогодні Німеччина більша, ніж європейська Франція, на 84.000 км²; число мешканців німецької держави піднеслося з 61 міліонів 1920 р. до 86,2 міл. в 1939 р., тобто зросло понад 25 міліонів душ і в два рази більше в порівнянні з населенням європейської Франції. Коли брати під увагу чесько-моравський

протекторат, то територія Чехії займає 32.167 км² і виказує 4.473.000 мешканців; Моравія має величину 16.780 км² з 2.321.000 мешканців. Густота населення у Чехії та Моравії з 139 мешканцями на 1 км² менша, ніж у старому райху (140), але вища, ніж у райху, коли його брати разом з Австрією та областю Судетів (131). Природний приріст населення чехо-словацького протекторату від 1930 р. зменшується, найбільше в Чехії. В 1930 р. на 1.000 мешканців протекторату прийшло на світ 19,4 здорових дітей, у 1937 р. вже тільки 14,4 Міста, населення яких має поверх 100.000, у протектораті такі: Прага 928.000, Брно 284.000, Пільзно 147.000, Моравська Острава 128.000. З хліборобства та лісництва проживає 28 відс. населення (у старому райху 21 відс.).

Загальний простір наново прилученої до Німеччини області Мемеля займає, як уже сказано, 2.848 км², з чого 414 км² є під водою. Густота населення у порівнянні зі старим райхом мала: на 1 км² припадають 54 особи. Підданні області Мемеля цінне для Німеччини зі стратегічних оглядів: це один з найважливіших ключів до панування над шляхами Балтійського Моря.

Большевицька воєнна флотія пливе до Греції?

Як подає „Таймс“, 14 кружляків з чорноморської флотії СРСР виплило у напрямі Греції. Вони вже минули Босфор.

СССР СКРІПЛОЄ ДАЛЕКОСХІДНЮ ФЛОТУ.

До Порт Сайду причалили 4 больше-

вицькі контрторпедовці, які пливають на Далекий Схід. СРСР перший раз дозволено висісти на беріг.

З інших джерел подають, що ці судна приплили на запросини британської адміралії та що вони залишаться на Середземному Морі.

Зачучені Держави виступлять активно проти дальшої агресії?

ЗАЯВА РУЗВЕЛЬТА.

Американський щоденник „Вашінгтон Пост“, інтерпретуючи одну заяву Рузвельта, ствердив, що президент Америки виразно наткнув Гітлерові й Муссолінієві, що американський уряд не буде байдуже приглядатися новим замахам в Європі та що Берлін і Рим мусять поважніше брати в рахунок могутність Америки.

На пресовій конференції Рузвельт підкреслює, що ця стаття „дуже добра і ясна“ та поручив подати цю заяву в офіційних комюнікатах про пресову конференцію, „щоб світ знав, що президент про те думає“.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Південно-африканська унія приготує свої оборонні до оборони.

КЕПТАВН. АТЕ. Міністр нар. оборони Піров заявив, що південно-африканський уряд видав низку постанов, щоб скріпити здатність краю до оборони. На Островах Фок приміщено важку артилерію, ціле побережжя аж до Східного Лондону укріплено, змодернізовано оборону пристані Саймонстад, перебудовано на плаваючій фортеці старий корабель „Азібус“, замовлено протилетунські гармати в Англії.

НЕВТРАЛЬНІСТЬ ПІВДЕННОЇ АФРИКИ.

КЕПТАВН. АТЕ. Не зважаючи на домагання опозиції, південно-африканський прем'єр ген. Геріог не допустив до парламентної дискусії над закордонною політикою.

Він ствердив, що Південна Африка не заінтересована в теперішній міжнародній ситуації, але могла би виштовхатися в неї, коли б парламент почав дебатувати над тим. Південна Африка змагає до мирних взаємин зі всіма. Англія інформувала Південну Африку про свою політику.

НІМЕЦЬКИЙ ПРОТЕСТ.

Німецький посол енергійно заперечує виступ проекту південно-африканського уряду, щоб скріпити поліцію у б. німецькій Південно-Західній Африці та інкорпорувати її до південно-африканської поліції.

ти адатна до вистрілу. Став крутити лаветою, направляючи її на панцирку большевика. Робив усе поволі, голосно підсміхуючись. Наввзелів деякі частини механізму. Врешті, заживсь і дійшов до стрільна — гранати. Один із гурта поміг йому заладувати. Затріснув замок. Всі подивились по собі. Хтось спитав його:

— А ви певні того, що це стрільно вилетить і що воно впаде на большевицький бік?

— Ф. Мучій зупинив свій погляд на всіх, подумав. Потім скинув пояс від свого однострою, до нього долучив іще один позичений у одного з гурта і прикріпив їх до ручки замку гармати. Усі стали поза вагони, а Ф. М. став на землі при льорі. Хвилинку подумав і — потягнув. Гримнув стріла і зашипіло їдко стільно, продріваючи простори.

— От тобі і світлий візворок! Як стріляти, то давай стріляти! Добре йде! — кричав супокійний Ф. Мучій, а з ним і ті, що були з ним. Гримнули ще декілька раз і большевицька панцирка лишила нас у супокію.

Світлий візворок. Ми зайняли й околиці Підволочиськ по цьому боці річки: Староміщина, Мислову й інші. День був хмарний, холодний вітер нишпорив у просторах. Сутеніло. Наші стежі під натиском большевиків, що переважно складались із малярів, покинули Мислову. Наш відділ до сорок люда рідкою розстрільною положився на темну, вогу, примерзлу ріллю під Мисловою і ждав до ранку на большевиків. Большевики, як навмисне, не йшли.

А гнав сильний, несприятливий вітер, що аж містив наші рахунок.

На небі кліпали з холоду зорі, а ми лезнікотили зливами замість великодних лавонів.

Увага! Українці міста Львова!

У дніх від 13-го до 17-го квітня у льокалях Окружних Вибірчих Комісій виставлені до перевірки списи виборців до львівської Міської Ради. Можна їх перевірювати від год. 10—12 та від 17—21-ої.

Кожний українець-виборець знайде у тих дніх тільки часу, щоб переконатися, чи його втигнули у спис. Коли ні — треба негайно рекламувати.

ПРАВА МАЮТЬ ТІ, ЩО ВМІЮТЬ ЇХ БЕРЕГТИ Й ОБОРОНЯТИ!

До всіх українських кооператив.

Ріжні комітети звертаються до наших кооператив, щоб вони сплачували протилетунську позичку за їх посередництвом і в означений ними квоти.

Повідомляємо всі наші кооперативи, що їх

підписка протилетунської позички має відбуватися виключно через Українбанки. Виказ Українбанків, уповноважених приймати підписки, буде оголошений у найближчому числі „Г. К. Ч.“

Дирекція РСУК.

ВИБОРЧІ ОБОВ'ЯЗКИ.

ХТО МАЄ ПРАВО ВИБИРАТИ?

Право вибирати радних міста Львова має кожний польський громадянин без ріжниць пола, який перед днем 17. березня ц. р. покінчив 24 роки і живе у Львові принайменше від року, зн. від 16. березня 1938. р.

Вимога однорічного замешкання не відноситься до тих виборців, які: а) є власниками або правними посідачами нерухомого майна, положеного на терені міста Львова і живуть у Львові від 16-го березня 1939. р.; б) є умовними або фізичними працівниками, що є у службі держави або публічно-правної установи — воєнній постійної служби, світське і чернече духовенство — якщо ті особи виконують свої функції на терені міста Львова і живуть на терені міста Львова бодай від 16. березня 1939. р.; в) члени родини під б) вищислених осіб, що живуть з ними в господарській спільноті на терені міста Львова бодай від 16-го березня 1939. р.; г) є почесними членами міста.

ПОДІЛ МІСТА НА ВИБОРЧІ ОКРУГИ Й ОБВОДИ ГОЛОСУВАННЯ.

Вже від 6-го ц. м. появились розліплені по місті афіші, якими повідомлено про поділ міста на виборчі округи й обводи голосування та про адреси, де містяться льокалі окружних виборчих комісій.

Місто Львів поділено на 20 виборчих округ, кожна округа ділиться ще на обводи голосування.

Обов'язком кожного виборця є розліплені афіші докладно прочитати і зазнайомитися з тим, до якої виборчої округи кожний з виборців належить та де міститься льокаль окружної виборчої комісії даної округи.

СПИСИ ВИБОРЦІВ І РЕКЛЯМАЦІЇ.

З днем 13. квітня ц. р. виложено до перегляду в льокалях окружних виборчих комісій списи виборців; списи виборців будуть виложені 5 днів і кожний виборець у тих 5 дніх в годинах від 10—12 і від 17—21 має право ті списи переглядати, робити з них виписи і вносити реклямації.

Перед малярською урядовою декларацією про автономію для Карпатської України.

З Будапешту урядово повідомляють, що прем. Телекі й мін. Чакі виголосять у парламенті заяви про відношення уряду до меншин, зокрема до справи територіальної автономії для Карпатської України.

ЛАД У КАРПАТ. УКРАЇНІ ЗАПЕВНЕНИЙ...

Будапештське радіо стверджує, що в ці-

лій Карпатській Україні вже зповні запевнено внутрішній лад.

КОНКУРСИ НА ЛІКАРІВ.

Як подає будапештська радіовислання, на „нововіданих північних землях“ є 9 лічниць. Малярська влада розписала конкурс на обслу лідкарських станович у тих лічницях.

Італія укріплює вхід до Адрієського Моря.

До Лондону наспіли вістки, що Італійські технічні частини поспішно укріплюють оба береги Отрантського проливу — Італійський та альбанський. До Вальони привезено 750 важких гармат Круппа.

Поважні військові транспорти відплили на острови Додеканезу, де тепер є 95.000 італійського війська.

Єгипет приготується до оборони.

Єгипетська рада оборони затвердила проєкт Бритійського експерта військової моринерки, щоб оборонити єгипетські пристані підводними судами. На захілане пограниччя звернено транспорт військ. Прем'єр відбув нараду з міні-

стром оборони та зі шефом брит. військової місії.

Єгипетська преса підкреслює, що хоч Єгипет не сподіється стати тереном війни, він му-

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Понеділок, 15. квітня 1939.

ВИБОРИ БЛИЗЬКО...

„Згід Глинин пишуть нам: Нове у нас лихо: релігі! Перед трьома дніми на приказ ц. к. староста у Перемишлянах сконцентровано жандармерію з трьох стацій (з Перемишляна, Курович і Глинин) у Глининах і переведено строгу ревізію у 6-ох господарів у Глининах та у 4-ох у Замостої. За чим шукали — покищо невідомо. Вибори близько...“

В АЛЬБАНІЇ.

„В Альбанії не може ніхто втихомириться. Мешканці з долини над Садримом не хочуть ніяк платити податків. Каймакам з Лешу покликав до себе їх нотаблів та упінував їх легенько, казавши їх тільки якісь різками. Тому що це не помогло, казав їх заковати і вислати до Скордари, де їх тепер тримають, як заложників. Внаслідок цього мешканці Садрими вислали меморандум до всіх європейських консулів та просять допомоги проти турецької влади“.

НІГІЛІСТИ.

„Справа ціріхських бомб усе ще не сходить і денного порядку. З Петербурга повідомляють до берлінського „Тагебляту“, що там арештували лютого чоловіка, в якого мешанні знайшли дві маленькі бомби зовсім подібні до тих, які фабрикували в Ціріху. Майже одночасно наспіла з Дільна вістка, що там виконано лютого заадочне вбивство, лютого по всій імовірності допустилися нігілісти. Подробічі того вбивства ще невідомі, хоч це сталося в білий день і на доволі оживленій вулиці. Факт, що між нігілістами за границею запанував в останніх місяцях великий рух“.

Подяка.

Високоповажаному Панові Д-рові Яковів Наглякові, лікареві у Винниках за кількатино совісну і безкорисну лікарську опіку при їх Найдорожній Матері бл. п. Ф. Акерман, оцею дорогою складають якнайширшу подяку

Діти і сестра.

Винники, дня 12. квітня 1939.

832

ВОЄННЕ ПОГОТІВЛЯ В ЄГИПТІ.

КАІРО, ПАТ. Як подає преса, в армії припинено відпустки; також урядовці міністерства оборони тримають в поготізі. В Александрії сподіються приїзду дальших брит. воєнних кораблів.

НЕ ПРИЙМАЮТЬ ОБЕЗПЕЧЕННЯ.

Американські асекураційні товариства оголосили, що від нині вони не приймають обезпечення на німецькі й італійські кораблі.

ПРИСУД НА ВБИВНИКІВ БРИТІЙСЬКОГО КОНСУЛЯ В МОСУЛЮ.

МОСУЛЬ, ПАТ. Воєнний суд засудив на 2—15 років в'язниці п'ятьох обвинувачених за вбивство брит. консула. 8-ох увільнено.

ПЕРЕД ДЕФІЛЯДОЮ ПІВМІЛІОНОВОЇ АРМІЇ.

БУРГОС, АТЕ. 2. травня ц. р. ген. Франко приїме в Мадриді дефіляду цілої єспанської армії — 500.000 війська та 700 літаків. У дефіляді візьмуть участь також італійські легіонери.

Неписьменність — велике нещастя одиної й народу. Вона зупиняє людину й наріз у розвитку до вищих щаблів куальтурного, господарського й політичного життя. Поведім скрізь завзяту боротьбу з неписьменністю українців! Боротьбу що найкраще вести за допомогою бувара з читанкою „ДО СОНЦЯ“, що коштує всього 50 сотників.

11 ТЕРОРИСТИЧНИХ ЗАМАХІВ В АНГЛІЇ.

ЛОНДОН, ПАТ. Ірландські терористи законали в середу 11 замахів, а саме 6 в Лондоні, 4 в Кавентрі та 1 в Бермінгемі. Матеріальні шкоди малі, легко ранено кілька осіб.

АЛЬБАНСЬКА КОРОЛЕВА ВЕРТАЄТЬСЯ ДО ЗДОРОВ'Я.

Лікар, який опитується альбанської королевою, заявив, що вона, подібно як і її дитина, є здоровою. В середу королева довший час говорила з королем.

З Музею Визвольної Боротьби України у Празі.

НОВА УПРАВА Т-ВА „МУЗЕЙ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ УКРАЇНИ“ У ПРАЗІ.

На Загальних Зборах 18. лютого ц. р. обрано нову Управу Т-ва у складі: голова проф. А. Яковлів, заступник проф. С. Сіро-полько, секретар Е. Вировий, секретар М. Добилюк, члени Управи: Д. Антонович, проф. Л. Грабина, інж. А. Борковський, проф. Л. Грабина, інж. А. Зубенко і З. Мірна; кандидати: д-р І. Мазепа і М. Секретар. До ревізійних комісій увійшли: дод. І. Кабачків, проф. М. Добриловський, М. Матюшенко, проф. В. Садовський, М. Россієвич і Д. Козницький; кандидат д-р В. Орельський. Перевіз майна Музею зі старого помешкання до власного будинку скінчено 1. квітня ц. р.; перевіз забрав чотири місяці часу і напруженої праці. Від 1. квітня бібліотека і збірка часописів отворені для читачів.

ЖЕРТВИ НА МУЗЕЙ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ УКРАЇНИ У ПРАЗІ

у зв'язку з подіями останнього часу, на яке, значно зменшились. Зате видатки у зв'язку з купівлею дому, ремонтом та переїздом Музею до нового помешкання дуже великі. Тому Управа Т-ва „Музей В. Б. У.“ звертається до всіх прихильників і жертводавців з гарячим проханням не забувати про Музей В. Б. У. й допомогти здійснити розпочате ним велике діло. Грошові жертви і тепер приходять з усіх кутків світу, де тільки перебувають українці. Матеріалів до Музею В. Б. У. надходять щораз більше.

ШЕВЧЕНКІЯНА.

Березень — місяць Шевченка, тому в березні більше, ніж в інших місяцях, поповнюється в Музей відділ „Шевченкіяна“. Ще раніше проф. Роман Смаль-Стоцький передав до цього відділу зі спадщини свого батька ба. п. акад. Степана Смального-Стоцького видання 1944. р. „Чигиринський Кобзар“ і „Лайдаки“; це — друге видання творів Шевченка і давно стало бібліографічною рідкістю. В березні ц. р. найбільше прибуло матеріалів до „культу Шевченка“, а саме: рисовані портрети Шевченка, гіпсове порудла (в Музеї вже п'ять), часописи з портретами і статтями про Шевченка, плякати, концерти, програми, записки, листівки і т. п.

На виставу, присвячену Шевченкові в Музеї Чеського Королівства, Музей Ви-

звольної Боротьби України зі своїх збірок позичив 167 репродукцій з рисунків Шевченка, два рідкі видання творів Шевченка, 23 великі плякати Шевченкових свят, ноти до творів Шевченка то-що.

АРХІВ ГЕН. В. ПЕТРОВА.

Музей Визвольної Боротьби України 18. III. ц. р. дістав листа від ген. В. Петрова з Хусту, писаний ще 9. III. ц. р., з дорученням взяти в його празькому залишковому помешканні скриню з його приватним архівом та звіткою викресів і мап до різних викладів. Музей поспішив виконати доручення ген. В. Петрова, але в його помешканні знайшов тільки розбиту скриню з архівним матеріалом, а мап і викресів вже не було; вдалося врятувати лише скриню з архівом.

МАТЕРІЯЛИ З АМЕРИКИ.

Переїздом через Прагу в березні місяці відвідали Музей і зробили жертви грішми і річима земляки з Нью Йорку: почесний член Т-ва МВБУ К. Лисюк передав 155 предметів різних матеріалів з українського життя та праці в Америці, інж. Максим Бойчук крім грошової жертви передав до Музею 14 фотографій; найбільше знімок з життя Т-ва „Чорноморська Січ“.

ПОЛІТИЧНА ПРЕСА З ЧАСУ ОСТАННІХ ПОДІЙ.

З вересня місяця 1938. р., коли в центрі Європи почалися події історичного значіння, Музей Визвольної Боротьби України почав збирати загальну політичну пресу. (Раніше збирав тільки українську в чужій пресі). Нова збірка Музею комплектує не за назвами часописів, як звичайно, а по місяцях, коли газети виходили. Музей закінчив уже сьомий том цієї збірки за березень ц. р. В кожному томі за кожний місяць (IX. 1938—III. 1939) зібрано пересічно коло 200 чисел різних, головню чеських, газет. До збірки цих часописів причинилися найбільше: М. Битняський, Е. Вировий, С. Шишківський. Інж. Б. Насонів жертвує часописи німецькі та польські, Д. Антонович — румунські, проф. І. Борковський — польські і т. д.

Свято відкриття Музею Визвольної Боротьби України у власному Українському Домі в Празі призначено на 18. травня 1939. Нова адреса Товариства „Музей Визвольної Боротьби України“ в Празі: „Ukrainské Museum, Praha-Nusle II, Högymirgova 6, Cechy“.

Ораторія за 50 золотих.

Пісний Комітет Свята Християнської України проголосив у пресі конкурс на поетичне лібретто до ораторії у формі тріумфального гимну. Величина поетичного тексту коло 8 сторінок.

Відомі і загально поважані особи, члени журі і комітету, що підписали той конкурс, нехай не гніваються, коли скажемо, що визначена єдина нагорода в сумі 50 зол. за найкращу поему таку за сьомину. За таку суму можна замовити собі бажаний текст у якогось другорядного поета безпосередньо, але на конкурс, де журі шукає речі найкращі з найкращих, нагорода повинна бути — зважачи в цьому випадку фірму і високі вимоги для твору — бо- дай п'ятикратна. А так — визначена нагорода, і то непевна, бо на конкурс може бути присланих і 100 речей, напевно не заохотить нікого з поетів братися до такої складної і відповідальної праці, як створення гимну-ораторії. Хіба писатимуть її поети — але тоді навіщо проголошувати конкурс? Відомо, що наші фабрики та інші підприємства замовляють рекламні вірші на пасту, мило та цукорки і не складаючи журі ні не вимагаючи ніякої поєдн., платять теж по 50 зол.

Як у таких умовах має розвиватися мистецтво і література?

Святослав Гордійський.

Засідання Великої Фашистської Ради

РИМ, ПАТ. Сьогодні відбулося засідання Великої Фашистської Ради присвячене альбанській справі. ВФР прийняла з задоволенням та радістю рішення альбанської конституанти, яка передає альбанську корону італійському імператору, що причиниться до тривкіших зв'язків альбанського народу з долею італійського народу. Фашистська Італія забезпечує релігійну свободу, поступ цивілізації, суспільну справедливість та обороною спільних кордонів — мир. Основи- кової імперії Мусоліні виводила ВФР свою відданість. Крім того ВФР зайняла становище до останніх подій, заявляючи, що італійці до при- янних народів звертатимуться з приязню, од- наче до ворогів будуть займати ясно, вороже ста- новище. Італія завжди змагатиме просто до своєї цілі.

І МУСОЛІНІ ГОВОРІТЬ.

РИМ, 13. 4. ПАТ. Мусоліні вголосив нині до засідання Великої Фашистської Ради ко- ротку промову до юрби. Цю промову коменту- ють як мирний виступ, який виходить з недавні- ми промовами Мусоліні, в яких він ствердив, що бажає, щоб мир тривав якнайдовше.

БЕЛЬГІЙСЬКИЙ УРЯД АПРОБУВАВ УСІ ВІЙСЬКОВІ РІШЕННЯ.

БРІССЕЛЬ, ПАТ. На сьогоднішньому засі- данні бельгійського уряду, яке тривало від го- дини 9—10 рано міністр народної оборони ген. Деніс поінформував міністрів про видані вчора військові розпорядки. Всі ці розпорядки уряд апробував.

БРІССЕЛЬ. Серед покликаних до війська на підставі останніх військових розпорядків у Бельгії, знаходяться спеціалісти технічних ча- стин, протилетунської оборони, артилерійської обслуги твердині Намюр і Ліж та деяка кіль- кість старшин, які мають доповнити ряди зга- даних одиниць. Загальну кількість покликаних обчислюють на к. 5.000 люда.

АЛЬБАНСЬКА ДЕЛЕГАЦІЯ ІДЕ ПРОСИТИ ІТАЛІЙСЬКОГО КОРОЛЯ ПРИЙНЯТИ АЛЬ- БАНСЬКУ КОРОНУ.

Агенція Стефані повідомляє з Тірани, що в медію вилетить до Риму окрема альбанська делегація, яка жертвує італійському королеві й абісінському імператору альбанську корону.

КОПАЛЬНИКА КАТАСТРОФА В САКСОНІ.

БЕРЛІН, ПАТ. В Саксонії трапився копаль- ника катастрофа, а саме вибух вугільний пил. Від вибуху згоріло 15 гірників. Катастрофа по- крила жалобою цілу округу. Німецький міністр господарки надіслав телеграму з висловами співчуття.

ПРОТИЛЕТУНСЬКІ ВПРАВИ В ІТАЛІЇ.

РИМ, 13. 4. ПАТ. Сьогоднішнього дня від- булися в цілій Італії кількаторазні протилетун- ські вправи, організовані на велику міру. Ве- чором цілий Рим та італо-канське місто спови- тало в темряві.

Промова льорда Галіфакса.

ЛОНДОН, ПАТ. У тому самому часі, ко- ли прем'єр Чемберлен складав свою заяву в палаті громад, льорд Галіфакс зложив подіб- ну промову в палаті лордів. І в цій заяві го- лосив Галіфакс про гарантії незалежності Гре-ції та Румунії.

Крім того льорд Галіфакс, як і прем'єр Чем- берлен торкнувся справи притягнення, чи пак ухвалення у дипломатичній акції Совітів. Льорд

Галіфакс признав, що існують труднощі, які не зважаючи на справжнє значіння Совітів, спи- няють всеж такі свободи дипломатичних хо- дів. Проте мін. Галіфакс признає, що він робив усе можливе, щоб совітського амбасадора то- чно інформувати про всі справи. Не буде в тому вини британського уряду, якщо тих труднощів не дасться усунути.

Англійська опозиція невдоволена зі заяви Чемберлена.

ЛОНДОН, ПАТ. У дискусії над промо- вою Чемберлена забрав слово, як перший про- тивник опозиції пос. Етлі, який ствердив, що заява Чемберлена його розчарувала. Крім того цей промовець критикував методи уряду, вва- жаючи їх повільними й нерішучими. По цьому промові провідник лібералів Сінклер, який за- явив, що в теперішній стадії вирішальною про- блемою є військова проблема і ключ до неї є співпраді між Великою Британією, Францією та Совітами. Погоджувался з Чемберленом тільки той, який не настоював на виповіщення уряду Британської Італійської. Можна догаду- ватися, — говорив він — що головний удар

буде завданий у середній або північній Єв- ропі. Німеччина хотіла б заперечитися, чи Італія приступить до війни із західними великодєр- жавами. Якщо воно справді так є, то це зовсім не є в інтересі Великої Британії, щоб німцям це облекшити. Щоб це перевести, треба негайно започаткувати такі кроки: 1) зовсім притягну- ти Совіти; 2) причинитися до єдності на Бал- кані. Балканські держави творять могутню комбінацію і якщо вони будуть разом трима- тися, то будуть безпечні. Тому треба довести до порозуміння між Румунією та Болгарією. Промовляв теж Іден, який одобряв політику уряду.

Промова мін. Чаки в мадярських парламентах.

БУДАПЕШТ, 13. 4. Мадярське радіо по- дає зміст промови мадярського міністра за- кордонних справ Чаки, який обговорив справу притягнення Мадярщини з Ліги Націй та тепе- рашню європейську ситуацію. При цій нагоді мін. Чаки знову підкреслив, що Мадярщина виступає самостійною політикою і стоїтиме на своїх ногах. Мадярський комунікат не пода- вав нічого про становище мадярського уряду в Румунії.

Зате Адам задоволено підкреслив, що мін. Чаки заявив, що Мадярщина не має ніяких агре-

сивних планів супроти Румунії, якщо вона ша- нуватиме права своїх меншин. Співпраця Румунії і Мадярщини можлива саме в ділянці порозу- міння щодо меншин.

При цій заяві мадярського міністра особа- ного значіння набрало рішення міністра вну- трішніх справ, який заборонив видавати націо- нал-соціалістичний часопис „Маджарскаг“, мо- тивуючи своє рішення тим, що той часопис шкодить закордонним інтересам держави, висту- паючи проти Румунії та висловуючи ревізійні- стичні претенсії до Румунії.

КВІТЕНЬ

Місткість: охід — 3.10, сахід — 14.38.

Місця: с/п — 3.53, н/п — 15.42

— Нашийник цісареві Єлисаветі, що на острові Корфу є тепер осередком захисників не лише політичного світа. Населення острова переживає теж іншу епізодичну грецьке товариство шукає за дорожницями, якийшиїником з переа цісареві Єлисаветі, дружини б. австрійського цісара Франца Йосифа, що населенням Корфу врякують догодою, що загаданий нашійник є на острові Корфу, де цісарева виїздила шороку на віліпочині. Нашійник цісареві офіційован на 10 міліонів френків у золоті. Здогадуються, що цісарева стоїть нашійник в хаті, в якій мешкав, під час останнього побуту на цьому острові. По її свіданого загаданого нашійника вже не знайдуть, то сподіються його вішукати на острові Корфу.

— 12-літній хлопчина провідником бандитів. Віденській поліції вдалося викрити ватагу, зло- жинку з 21 молоденьких бандитів, які окрадали постійно віденські самоходи. Провідником цієї ватаги був 12-літній ученик. Одночасно поліція крестувала кілька осіб іншої ватаги, що по- стійно окрадала вже від довгого часу поштові посылки.

— Трагічна смерть 4-ох осіб. В Ерфурті в Ні- меччині трапилася на Великодні Свята трагедія, що скінчилася смертю 4-ох осіб. У ночі зі суб- оти на Великодню неділю скінчила самогуб- ством 40-літня жінка з 50-літньою сестрою і 50-літньою своєю матір'ю, отруюючись світляним газом. А що газ дістався до сусіднього помеш- кання, де мешкало молоде подружжя з 12-літ- ньою дитиною, батько родини теж затроївся газом і вже помер. Жінка з дитиною бореться зі смертю у шпиталю. Трагедію викрили щойно з середу, коли газ почав передіставатися до сусідніх помешкань.

— Вступ жидів до каварень заборонений. Комітет національної єдності, що переводить акцію об'єднання чеського народу під проводом єдиної тотальної партії, затвердив внесок сою- зу власників готелів, ресторанів і каварень у справі заборони вступу жидів до каварень, ре- сторанів та інших локалів, яких власниками є євреї. Більшість цих локалів перейшла з жи- дівських рук до чехів і німців. Власники згада- них локалів переконані, що згадана акція не зменшить касових оборотів, бо жидівський елемент заступили як гості німецькі старшини і жовки. Обороти згаданих підприємств значно зростає саме з приходом німецького війська, що є дуже добрим консументом.

— Жіночі недуги. Авторі жіночиних підручників про жіночі недуги підкреслюють жорстоке діляння природ- ної гіршої води „Францішка Восифа“ теж у ділянці сво- їй практичній.

Для нашого культурного розвитку потрібні не тільки крамниці з маслом і білями, але теж книгарні, які видавалиб літературні твори.

Зі судової сали.

ПІД ЗАМІТОМ УЧАСТИ В ДЕМОНСТРАЦІИ. ТЕРНОПІЛЬ, ПАТ. Перед золочівським окружним судом відбулася розправа проти учасників протидержавної демонстрації, яку улажено в листопаді минулого року в Ожидо- ні пов. Золочів. З підсудних Сенів дістав і рік в'язниці: Овницішин, Наконечний, Романишин, Москава, Запотоцький, Якимів, Борнер, Підстан- ка, Куровський, Якіш, Особа, Пашозанець, Ко- валь, Кароль, Гудима, Ганин, Лисарський, Дми- трів, Овницішин по 2 роки; Петрів, Король, Га- расівич по 3 роки; Лабінського увільнено.

Посмертні згадки.

Д-р Володимир Лучка, лікар в Скалаті, літ 52, помер 19. березня ц. р. В. Р. П.

Дописи.

Аматорська вистава. Аматорський гурток „Ори- а“ в Тернополі відіграв дня 19. березня ц. р. фарсу п. н. „Зав'язаний автомобіліст“, Кратця. Гра аматорів виявила, що режисер О. Садовський, підготував виставу дуже дбайливо. Обстановка сцени робила естетичне враження. Деякі аматори добре відіграли свої ролі. І так В. Флак в ролі батька і Стефа Збірника в ролі мачухи, були знамениті. До них достроювалися своєю грою дуже добре: С. Постригачівна, М. Постригачівна, Р. Філіп- ський, О. Степанів та інші. З чистого доходу гурток дав на розбудову рідношкільного дому в Тернополі 100 злот.

Місцевий оред.

БРОДИ.

Ювілейний концерт з нагоди 125-ліття уродин Т. Шевченка. Заходом філії т-ва „Просвіта“ у Бродях, відсвяткувало брідське громадянство гідно 125-ліття уродин Т. Шевченка концертом, що відбувся в неділю, 26. березня ц. р. в год. 13. в салі Музичного Т-ва. Програма концерту складалася з хороших та оркестраль- них продукцій „Бояна“, деклямації п. Марії Жолірчу- кової, промови м-ра С. Горпенюка, сольоспіву п. А. Гаєва та хлопчачої деклямації Д. Вислоцького. Свято- чний концерт почався традиційним „Заповітом“ Ше- ченка-Стеценка, що його відспівав міш. хор „Бояна“ в супроводі симфонічної оркестри. Приявні вислухали його стоячи. З черги річеву промову виголосив м-р С. Горпенюк. Симпатичний орган і постава презєнта робили мило враження. Жіночий хор біл. орудою п. Чу- мової відспівав Шевченка-Колесси „Було колись“ та Шевченка-Форостини „Причинну“ у супроводі форте- піану. Хор виступив у стилевих народних строях. Що до виконання — хор вишов на загаль слабо, Мале- ний хлопчик Д. Вислоцький симпатично виголосив вірш „Поклін Кобзареві“. Сеніор наших тенорів п. А. Гаєк відспівав у супроводі челя і фортепіану Шевченка- Ніжанковського: „Минули літа молоді“ та Шевченка- Лисенка: „Минають дні“. Наслідком поганой погоди п. Гаєк був дещо недиспонований, але допоміг собі тех- нічно — школою і виявився зі свого завдання не най- гірше. З черги прегарно віддеклямувала п. Марія Жо- лірчукова Шевченка „Псалом Давида“. Гарно вишли теж мішані хори Шевченка-Стеценка: „Сон“ та Ше- ченка-Лисенка: „Од діброви“. Найкращими точками свята була продукція мужеського хору та симфонічної оркестри. Мужський хор відспівав могутнього „Косара“ Шевченка-Людкевича. Симфонічна оркестра відіграла: Ярославенка „Марш Соколія“, Ваха „Пробудження вес- ни“ та Присовського І. Українську Шумку. Ці точки були виведені прецизно. Дуєт в шумці; скрипка п. Сі- дор — чельо м-р Кулицький був знаменитий. Хорам і оркестрою проводив голова „Бояна“ о. проф. Осадця. Фортепіановий дострій спочивав у досвіданих руках молоді п'яністки п-ни Ст. Осадціної. Національним гимном, що його відспівали усі приявні, скінчився кон- церт, з якого верталися до дому всі задоволені. С.

БОРШІВЩИНА.

Релігійне життя с. Іванків, пов. Боршів. Що може зробити дійсно релігійний душпастир, виявилось наглядно з приходом до нашого села на управителя парохії мо- лоденького о. Миколи Косарчина. Перед його прихо- дом релігійне життя так підупало, що в неділі і свята деякі парохіяни возили навіть літом збіжжя в поля. Здавалось, що село Іванків потоне в морю комунізму, тим більше, що село віддалене від червоного „драго“ не- цілих 3 км. З приходом о. Косарчина, змінилось мо-

рально-релігійне життя, а з ним і суспільне. — Шодня богослуження (чого перше не було) в неділі і свята літ Служби Божі, всі вірні в церкві, або біля церкви. Зраз- ком його невтомної душпастирської діяльності були цілотижневі реколекції від 6.—11. березня ц. р. Реко- лекції він о. Петро Мельничук, парох Бучача, дуже добрий проповідник. Реколекції мали дуже великий успіх, бо 7-ох священників два дні від 6. год. рано до 11. год. вечер не могли собі дати ради з масовим при- ступленням до сповіди. В останній день 11. березня о. Мельничук відправив торжественну Службу Вому. Співав місцевий хор. Поверх 300 осіб ще того дня при- ступило до св. Причастя. При кінці богослуження від- співано інголлітти нашим Владикам та о. Мельничуком. За такі реколекції парохіяни Іванкова відячі о. Мель- ничукові, оо. сповідникам та о. завідувачам.

Громадянин.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Н. Малицька: В ГУРТІ КРАЩЕ, кооперативна ти- танка для дітей. Стор. 82, ф. 14×20, 1939. Ціна 0.25 злот. Видавня РСУК.

Н. Малицька: І ЗВІРЯТА СПІВПРАЦЮЮТЬ. Стор. 18, ф. 17.5×25, 1939. Ціна 0.60 злот. Видавня РСУК. Збір- ка оповідань для дітей і старших.

Юліан Тарнович: ЛОВИ НА ЛЕМНІВСЬКОМУ БЕС- КИДІ. Накладом В-ва „Наш Лемко“, Львів 1938 р. Стор. 40, ф. 8°.

о. Іван Бугера: ЗВИЧАЙ ТА ВІРУВАННЯ ЛЕМНІВ- ЩИНИ. Накладом В-ва „Наш Лемко“, Львів, 1939 р. Стор. 40, ф. 8°.

ЖУРНАЛИ.

РІДНА ШКОЛА. Ілюстрований часопис для жі- двотиждєвник. Рік VIII. Ч. 8. 8-15-го квітня 1939. Львів. Зміст: Історичні дні. — Удар по педагогіці. — Олена Цегельська: Найкраща земледільна пригода. — Що бу- демо робити в квітні. — Лев Шанковський: За реформу української середньої школи. — М-р П. Кризовоски: Педагогічні ереси. — Загальні збори Кооп. Рідна Шко- ла у Львові. — Яр. Віленький: Актуальність Т. Ше- ченка в сьогочасній школі. — Д-р Б. Ю. Пеленський: Українська школа в Карпатській Україні. — Являва за еміграції в Познані. — М. Семчишин: Виховні питання в староукраїнському письменстві. — Жерток на Рідну Школу. — 8 життя Р. Ш. — Бібліографія. — Рідні вісти.

РІДНА МОВА. Науково-популярний місячник пра- святення вивченню української мови та теорії літера- тури. Рік VII. Ч. 4. Квітень, 1939. Варшава. Зміст: Проф. Дм. Козія: Сила й безсилля слова. — І. Огієнко: Склад- ня української мови. — Я. Мандюкова: Волни дітей на розвії мови. — І. Огієнко: Український літературний наголос. — Проф. д-р М. Кордуба: Що кажуть прози осель. — І. Огієнко: Відмінні наголосу галицького від літературного. — Проф. І. Велигорський: Початкова мо- ва дитини. — Рідномовна. — Деяки літературного критика. — Викад про українську літературну мову. — Говори української мови.

САД І ГОРОД. Орган Головної Садянсько-Городян- чої Секції Т-ва „Сільський Господар“. Рік I. Ч. 3. Бер- зень 1939. Львів.

КАЛОСЬСЬЕ. Безаруські літературна науковий і гра- мадний часопис. Год. V. Квітень I (18). Студенцько-літ- ськалік 1939. Вільня.

ОГОЛОШЕННЯ

З оглошення редакції не відовідає.

ШТРИ.
Український Народний Театр ім. М. Садовського.
ГУСАНЬ:
14. 4. Гетьман Полуботок.
15. 4. Новолітня.
16. 4. За молдавський престіл.
17. 4. Півня Бесиду.
ПЕРЕМІШЛИ, селя Нар. Дому:
18. 4. Дай серцю волю.
19. 4. Півня Бесиду.
20. 4. Новолітня.
21. 4. За молдавський престіл.
22. 4. Гетьман Полуботок.
САМБІР, селя Української Бесіди:
23. 4. Дай серцю волю.
24. 4. Півня Бесиду.
25. 4. Новолітня.
26. 4. Боготелівна.
27. 4. За молдавський престіл.
28. 4. Мати наймичка.
29. 4. Гетьман Полуботок.

Шукаєте мешкання?

Найдете його і буде воно Вам зовсім в дубодаті, якщо висте- оголошення до „Діла“.

КІН А.
АМНІР: „Ханлима оловуса“.
АПОЛІО: „Ветань і борсак“ (Роберт Тейлор, Волес Вері).
АТІНІТІК: „Правд проф. Ладоса“ (Альберт Робінсон).
БАЙКА: „Іх ексцеленція шофер“ і ко- лірова гротеска.
БАЛІТІК: „Визначи без врат“.
ВАНДА: „Фордасеран“, „Вітат із Сан Конті“.
ГРАЖІНА: „Христинина брелки“.
ЕВРОПА: „Кібіт“.
КАСІНО: „Великий валас“ із Лейзон Гайнер.
КОПЕРНИК: „Доктор Муров“.
МАРУСІНЬКА: „Лет до матері“.
МЕТРО: „Іх 27“ з Марленю Шірі.
РОМАТИЧНИЙ міалопер“.
МІРАЖ: „Філаріїн“ на осп Раджан- тіана.
МУША: „Марія Антоанета“.
ПАКС: „Пригоди Томи Соєра“.
ПАЛІЯС: „Веломети“ (Шенно з і ко).
ПАТРІЯ: „Буллук зина Велом“.
РАЙ: „Вабурт мезалія“.
РІЯЛІТО: „Молвадіт Не“.
РОКІС: „Дравлія“.

СВІТ: „Корола передисти“.
СВІТОВІД: „Корола бандита“, „Іх ексцеленція“.
СТІНІБЕ: „Наш та злодей“.
ТОН: „Соловейко“ (Шері Теніал), „Астроліт“.
УТІХА: „Прекрасний стар“ і роман ХІМІКА: „Давно“ в армії діт.
ФІЛОСІФІСТІОН:
(пл. Марієська ч. 3)
„Селіт, граніда, Надина, Нордова, Херес“.

ЛВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 14. квітня 1939.
7.00 Релігійні доповіді, 7.10 Музика — пл. 8.00 Далі шкід, 8.10 Голоси громадськості: гу- тірка, радіо, музика. 11.00 Далі шкід: Ве- андівні українські утінг у співранку, 11.25 Новолітня вісочення, 11.37 Співал, 12.00 Новолітня ака, 14.00 Інформаційна газети з української мови, 14.10 Ферт, рейталь Р. Саванського, у програмі: В. Баранський, 14.30 „На прощані“ Ст. Же- ромського, 14.45 Голоси громадськості, 14.50 Вірня, 11.35 Програма на заміт, 15.00 Муз. а гадки для молоді, 15.25 Ін- формій новинаж, 15.30 Држ. 16.00 Інфор- маційні звітня, 16.25 Голоси громадськості.

